

شوخی فضای مجازی

بانفت مفت

❗ منفی شدن قیمت نفت با واکنش طنز و جدی کاربران فضای مجازی مواجه شده که در ادامه به مواردی از آنها اشاره می‌کنیم:

❗ آقایان قیمت منفی ۳۷ دلار برای هر بشکه نفت یعنی چی؟ مثلاً میری میگی یه بشکه نفت می‌خوام، یارو ۳۷ دلار هم میداره روش بهت میده؟! ❗ قیمت یه بشکه نفت وست تگزاس به ۱۶ سنت رسید!مثلاً میری دوتا بشکه نفت بخری، یارو اسمتو می‌نویسه میگه تا آخر هفته بشکه‌هاشو بیار.

❗ در حال حاضر قیمت دو سه تا بستنی اسکوپ‌درشت از قیمت نفت خام تگزاس بیشتره.

❗ یک کیلو عنبرنسا را یک بشکه نفت الان گرون‌تره.

❗ خارجی بلد نیستن، همین بشکه نفتو بدید سایایا ببینید یه‌کاری باهاش میکنه ملت واسش صف وایسن ❗ جاوید: مکالمه دو تا دلال در بازار جهانی نفت

❗ داداش نفت چنده؟

❗-الان یا الان؟

❗ جنلی: نفت آمریکا ۲ سنت، نفت ایران ۱۷ دلار

❗ مایکل جکسون صفر مرتضی پاشایی یک

❗ حاج حیدر، ۲۳ آوریل ۱۳۹۹: آمریکا می‌خواهد صادرات نفت ایران را به صفر برساند. ۲۰ آوریل ۲۰۲۰: قیمت نفت آمریکا به صفر رسید.

❗ شاهین: یعنی من الان می‌تونم با پولم نفت خام آمریکا رو بخرم بعدا گرون شد بفروشم.

چرا واحد نفت بشکه است؟

یک قرن پیش که نفت کشف شد، انتقال نفت از طریق بشکه انجام می‌شد، اما بعدها که صنعت نفت توسعه یافت و به بزرگ‌ترین صنعت جهان تبدیل شد، دیگر انتقال نفت با بشکه ممکن نبود. اکنون مهم‌ترین راه انتقال نفت در تجارت بین‌الملل، از طریق کشتی‌های نفتکش است که از طریق لوله، مخازن آن پر می‌شود اما همچنان واحد شمارش نفت، بشکه است که هر بشکه ۱۵۹ لیتر حجم دارد.

مهم‌ترین سبدهای نفتی جهان

بر اساس گزارش سازمان اطلاعات انرژی آمریکا در دنیا بیشتر از ۱۶۱ نوع نفت خام وجود دارد که هریک از نظر خصوصیات با یکدیگر تفاوت دارند. عامل پایه‌ای در قیمت‌گذاری انواع نفت میزان گوگرد آنها و در حقیقت میزان سنگینی نفت است. هرچه میزان گوگرد نفت بیشتر باشد، نفت سنگین‌تر بوده و لذا قیمت آن پایین‌تر خواهد بود. دو سبد نفتی با اهمیت در جهان که تغییرات قیمت آنها روی قیمت سبدهای دیگر نفتی تأثیر زیادی دارد عبارتند از نفت برنت دریای شمال و نفت وست تگزاس. نفت وست تگزاس (WTI) باکیفیت‌ترین نفت جهان است که برای تصفیه و تبدیل شدن به انواع فرآورده‌های نفتی مثل بنزین بسیار مناسب است. نفت برنت ترکیبی است از ۱۵ نفت خام مختلف که از حوزه‌های نفتی مختلف واقع در دریای شمال استخراج می‌شود. این نفت در زمره نفت‌های سبک محسوب می‌شود ولی به اندازه نفت وست تگزاس سبک نیست. سبد نفتی اوپک هم سومین سبد نفتی مهم جهان است که میانگین وزنی قیمت ۱۱ نفت خام تولید شده در کشورهای عضو اوپک را شامل می‌شود.

انواع نفت ایران

نفت خام بر حسب بیش از ده معیار همچون میزان گوگرد یا چگالی آن دسته‌بندی می‌شود. در ایران هم براساس این معیارها، هشت نوع نفت وجود دارد که عبارتند از نفت سبک، سنگین، فروزان، سروش، لاوان، کورش، سیری و پارس. از این هشت نوع نفت، چهار نوع سبک، سنگین، فروزان و سروش جزو سبد صادراتی ایران هستند و مابقی نفت‌ها در داخل مصرف می‌شوند. نفت سبک معمولاً گران‌ترین نفت ایران در بازارهای جهانی است.

نفت چگونه قیمت‌گذاری می‌شود؟

اصولاً برای قیمت‌گذاری نفت با توجه به مقاصد صادراتی چند نوع شاخص مورد استفاده قرار می‌گیرد. مثلاً برای صادرات نفت به اروپا از شاخص نفت برنت استفاده می‌شود و برای صادرات به آمریکا، شاخص نفت وست تگزاس مورد استفاده قرار می‌گیرد.

پدیده تاریخی منفی شدن قیمت نفت شاید سرآغاز دوران دنیای بدون وابستگی به طلای سیاه باشد

شوک نفتی جهان با ایران چه می‌کند؟

❗ روز دوشنبه تاریخی‌ترین روز بازار جهانی نفت رقم خورد و قیمت طلای سیاه در آمریکا منفی شد! منفی شدن قیمت یک کالا هرچند غیرواقعی به نظر می‌آید اما این اتفاق به سبب شرایط خاص بازار نفت آمریکا رقم خورد.

دوشنبه در بورس کالای نیویورک قیمت هر بشکه نفت سبک آمریکا موسوم به وست تگزاس اینترمدیییت WTI به منفی ۳۷ دلار رسید. در همان ساعاتی که در بورس کالای نیویورک هر بشکه نفت سبک تگزاس برای تحویل در ماه آینده میلادی با قیمت‌های کمتر از صفر معامله می‌شد، قیمت نفت برنت در بورس کالای لندن بیش از ۲۵ دلار در هر بشکه بود. حتی در همان بورس کالای نیویورک نیز هر بشکه نفت سبک تگزاس برای تحویل در ماه ژوئن (۱۲ خرداد تا ۱۰ تیر) بالاتر از ۲۰ دلار خرید و فروش می‌شد. اگرچه منفی شدن قیمت نفت WTI در معاملات بورس کالای نیویورک ناشی از فرار رسیدن زمان انقضای قراردادهای آتی نفت برای تحویل در ماه آینده میلادی بود و قیمت نفت برای تحویل در ماه‌های بعد از آن منفی نیست، اما کارشناسان معتقدند این اتفاق را باید یک هشدار جدی برای بازار نفت تلقی کرد. در این گزارش به پیامدهای سقوط قیمت نفت بر اقتصاد جهان و ایران پرداخته ایم.

گروه اقتصاد

منفی شدن قیمت نفت یعنی چه؟

در معاملات آتی روز دوشنبه ۲۰ آوریل ۲۰۲۰ (اول اردیبهشت ۹۹) در بورس کالای نیویورک قیمت نفت سبک تگزاس با کاهشی وحشتناک نسبت به روز معاملاتی قبل وارد محدوده منفی شد! اتفاقی که شاید بتوان آن را عجیب‌ترین اتفاق تاریخ معاملات نفتی دانست. روز دوشنبه حداقل برای ساعاتی کار به جایی رسید که معامله‌گران نفت سبک تگزاس (WTI) حاضر شدند برای فروش هر یک بشکه نفت خام، ۴۰ دلار به خریداران بالقوه بپردازند. دلیل این اتفاق این بود که ظرفیت ذخیره‌سازی نفت در آمریکا پر شده است و برخی فعالان بدشانس بازار نفت مجبور به فروش نفت خود به این قیمت‌ها شدند. قیمت نفت سبک تگزاس در معاملات روز دوشنبه صرفاً به این دلیل منفی شد که زمان انقضای قراردادهای معاملات آتی نفت برای تحویل در ماه می (۱۲ اردیبهشت تا ۱۱ خرداد) فرا رسیده بود و معامله‌گرانی که جایی برای ذخیره کردن نفتی که از قبل خریداری کرده بودند نداشتند، مجبور شدند نفت خود را حتی با قیمت‌های منفی بفروشند. به علت شیوع کرونا و سقوط تقاضای جهانی نفت، هم‌اکنون بازار با مازاد عرضه مواجه است و در دو ماه اخیر تمامی ذخایر نفتی آمریکا هم پر شده است، بنابراین هزینه نگهداری و انبارداری نفت هم بالا رفته است و در واقع هزینه نگهداری نفت بیشتر از قیمت نفت شده و صاحبان محموله‌های نفتی متوجه شدند که هزینه انبارداری نفت از فروش آن به قیمت منفی بیشتر است؛ بنابراین به ناچار به این اقدام دست زدند. در حال حاضر تولیدکننده نفت نه‌تنها نفت تولیدی خود را با قیمت صفر دلار در اختیار طرف تقاضا قرار می‌دهد؛ بلکه حتی حاضر

است هزینه‌های مربوط به انتقال و ذخیره‌سازی طرف تقاضا را نیز به ازای هر بشکه از جیب خود پرداخت کند.

با این حال، منفی شدن قیمت نفت یک واقعیت بنیادی را درباره بازار نفت در دوران شیوع ویروس کرونا آشکار کرد؛ بر اثر مازاد عرضه مژمن در بازار نفت اکنون کار به جایی رسیده که ظرفیت انبارهای ذخیره‌سازی نفت، خطوط انتقال و حتی سوپرتانکرها پر شده و ارزش مهم‌ترین کالای خام جهان به سرعت در حال نزول است. بسیاری از معامله‌گران ناامیدانه به دنبال فروش محموله‌هایی بودند که هیچ‌کس به آنها نیازی نداشت و جایی هم برای ذخیره کردن آنها نبود. حالا معنای قیمت منفی چیست؟ به این معناست که تولیدکننده نفت حاضر است نه تنها نفت تولیدی خود را به صورت رایگان و با قیمت صفر دلار در اختیار طرف تقاضا قرار دهد؛ بلکه حتی حاضر است هزینه‌های مربوط به انتقال و ذخیره‌سازی طرف تقاضا را نیز به ازای هر بشکه از جیب خود پرداخت کند که این مبلغی که طرف عرضه پرداخت می‌کند در قالب قیمت منفی نفت خودش را نشان داده است.

آیا قیمت همه نفت‌ها منفی شد؟

قیمت نفت آمریکا برای تحویل در ماه می، در روز دوشنبه منفی ۳۷ دلار شد. نکته جالب آن است که قیمت نفت وست‌تگزاس اینترمدیییت آمریکا برای تحویل در ماه بعدتر با قیمت مثبت ۲۰ دلار و ۴۳ سنت در هر بشکه معامله شد و این شکاف قیمتی بیش از ۵۰ دلاری بین معاملات دو ماه در نوع خود بی‌نظیر بود. محسن قمصری، مدیر اسبق امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران معتقد است که قیمت منفی نفت آمریکا در معاملات روز دوشنبه به نوعی شیطنت سفته‌بازان این بازار است و نمی‌تواند ادامه‌دار باشد. وی با اشاره به این‌که منفی شدن قیمت نفت آمریکا در روز دوشنبه بازی بورس بازهای سهام بوده است، گفت: این منفی شدن در محموله کوچک ۲۰۰ هزار بشکه‌ای بوده که سررسید شده و این به مفهوم آن نیست که قیمت تمام نفت‌ها منفی شده باشد.

وی با تأکید بر این‌که این موضوع اثر خود را بر بازارهای بورس گذاشته و خواهد گذاشت، افزود؛ با این حال قیمت‌های منفی و تک‌رقمی نمی‌تواند در بازار نفت ادامه‌دار باشد. البته نباید انتظار داشت که قیمت نفت به سطح قبل از شیوع کرونا در جهان بازگردد.

همچنین صادرکنندگان خلیج فارس برای فروش نفت خود به شرق آسیا از شاخص عمان –دوبی استفاده می‌کنند. بیشتر معامله‌های نفت خام میان کشورهای صورت می‌گیرد و جایی در بازارهای بورس ندارند؛ مثلاً شرکت ملی نفت ایران یا آرامکو بخش اعظمی از قراردادهای

چرا در شرایط سقوط قیمت، تولید نفت را متوقف نمی‌کنند؟

یکی از سوالاتی که همواره درباره بازار نفت مطرح می‌شود این است که چرا تولیدکنندگان در شرایط سقوط قیمت نفت که فروش آن مقرون به صرفه نیست، تولید خود را متوقف نمی‌کنند. پاسخ این است که برای تولیدکنندگان صرفه اقتصادی ندارد تولید خود را قطع کنند، زیرا خسارت وارد شده به تولیدکنندگان در شرایطی که نفت را به قیمت‌های پایین و حتی منفی بفروشند

کمتر از حالتی است که کلّاً تولید خود را متوقف کنند. چاه‌های نفت شرایط پیچیده‌ای دارند و این طور نیست که بتوان برای مدت طولانی، چاه نفت را بست، چراکه باعث می‌شود نفت موجود در مخزن پایین برود و استخراج مجدد آن را دشوار کند و هزینه‌های بیشتری به تولیدکننده تحمیل شود. وضعیت تولید نفت شیل در آمریکا پیچیده‌تر است. استخراج نفت از شن‌های نفتی از طریق تزریق بخار آب داخل منابع شن‌های نفتی برای ذوب قیرمعدنی و به جریان انداختن آن در چاه می‌شود. دما و فشار در این ذخایر باید برای اطمینان از تولید بلندمدت در سطح خاصی نگه داشته شوند. مختل شدن این جریان باعث آسیب دائمی به این تجهیزات و توقف دائم تولید می‌شود.

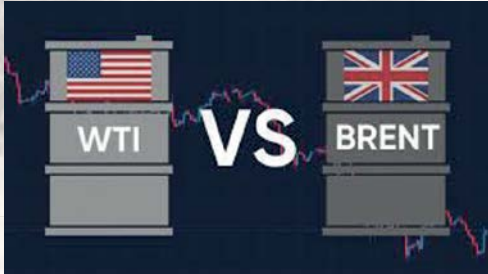
از سوی دیگر طبق قوانین ایالات متحده در صورت توقف تولید نفت، تولیدکنندگان با جریمه‌های سنگینی مواجه خواهند شد در نتیجه طبق محاسباتی که به وجود آمده، فروش نفت با قیمت منفی زبان کمتری نسبت به توقف تولید نفت برای آنها دارد؛ بنابراین شاهد قیمت‌های منفی در بازار نفت بودیم.

آیا تولید نفت با این قیمت‌ها مقرون به صرفه است؟

کشور	قیمت تقریبی هزینه یک بشکه نفت خام (دلار)
نفت شیل در آمریکا	۳۰ تا ۵۰
روسیه	۲۸
نروژ	۱۷
کانادا	۱۶
نیجریه	۱۱
مکزیک	۹
الجزایر	۸
لیبی	۷
قزاقستان	۶
ایران	۵
عربستان سعودی	۴

دارد و یک هزینه عملیاتی. قیمت فعلی نفت نمی‌تواند هزینه‌های عملیاتی را پوشش دهد و در نتیجه تولیدکنندگان ضرر می‌کنند؛ اما در صورت توقف تولید، هزینه‌های سرمایه‌ای نیز به خسارت تولیدکنندگان اضافه می‌شود.

تفاوت نفت برنت و WTI

ببیشتری متحمل می‌شود، نسبت به نفت برنت که در دریا به دست می‌آید، قیمت پایین‌تری دارد.

چرا نفت برنت ارزان‌تر نشد؟

نفت برنت، شاخص نفتی در اروپا و نفت WTI شاخص نفتی بورس آمریکا است. یکی از مشکلات قیمت‌گذاری نفت در آمریکا موضوع مخازن ذخیره‌سازی و انتقال نفت است. این مشکل موجب می‌شود بهای شاخص وست تگزاس تحت تأثیر قرار گیرد. نفت آمریکا برای این ارزان شد که انبارهای نفتی در این کشور پر شده بود، اما نفت برنت که در اروپا عرضه می‌شود به این مشکل دچار نشده است؛ اما اگر ظرفیت انبارهای نفت با سرعتی بیش از این پر شود، نفت برنت نیز می‌تواند مانند نفت WTI به سمت کف قیمتی خود حرکت کند.